

G

OSNIVAČ:
UDRUŽENJE
KARIKATURISTA
CRNE GORE

broj

3

god. 2*

cijena 1 euro
FEBRUAR

CRNOGORSKI

HUMORISTIČKI

MAGAZIN

**EVROPA JE STARA DAMA.
JA BIH NEŠTO MLAĐE.**

Radbsav-Minja-Koprivica

Najnoviji popis:NAS I IZDAJNIKA 10 MILIONA
D.Miličić

POŠTOVANI ČITAOCI,

članci i snimci

Neka ovo obraćanje Vama započne vašim riječima upućenim „TUŠU”:

- DOK SAM ČITAO TUŠ ZABORAVIO SAM NA ŽUČ .

Ovu lijepu poruku nam je poslao Radosav-Minja-Koprivica iz Nikšića. Zaista lijepo sročeno. HVALA. I pored veoma loše štampe, koja se OBEĆAVAMO neće ponoviti, interesovanje za naš list je veliko i uliva nam realnu nadu da ćemo trajati i opravdati potrebu za ovakvim časopisom u Crnoj Gori.

U prilog tome idu i pohvale našem listu upućene iz Srbije od eminentnih umjetnika kao što su Tošo Borković, Borislav Stanković -Stabor, Slobodan Srđić, a posebno nam je drago što nam stižu radovi iz drugih republika od ljudi koji su tamo saznali za TUŠ, ali ne od nas...

**Pisma tekstove i karikature slati na adresu:
Darko Drljević za „TUŠ”R.Maškovića b.b.**

Kolašin, tel/fax:081-864-012

Mob.067-812-518

E-MAIL:drljevicdarko@cg.yu

Slog:Vladimir Furundžić

Stampa:,,PEGAZ” Bijelo Polje

NO comment

СВИЊСКА
КУГА

МИШИЈА
ГРОЗНИЦА

КРАВЉЕ
ЛУДИЛО

ПТИЧИЈИ
ГРИП

„BOЛЕШТИНЕ“

ОВЧИЈЕ
БОГИЊЕ

МАЧИЈИ
КАШАЉ

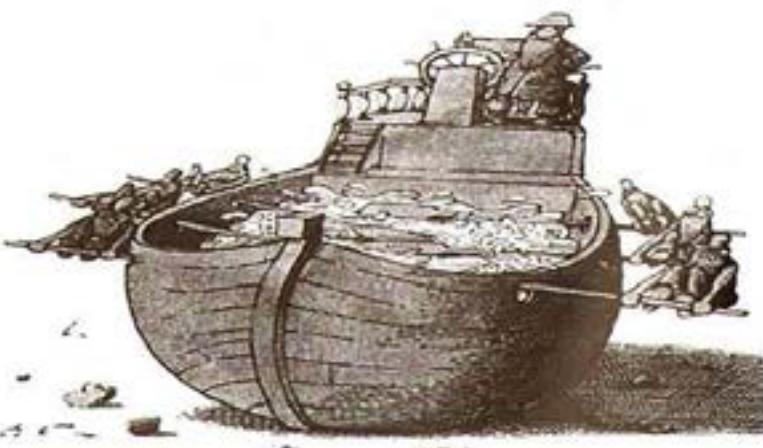
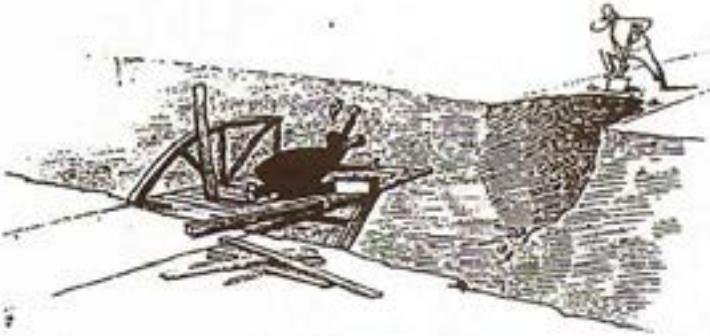
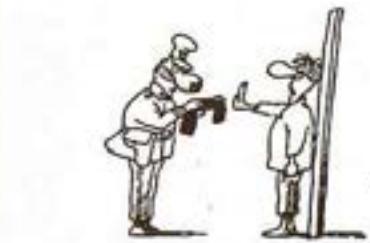
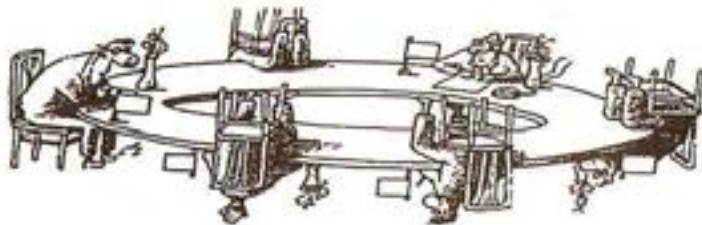
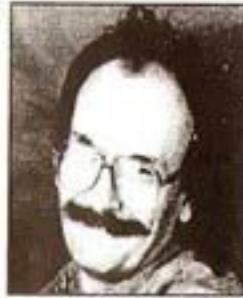
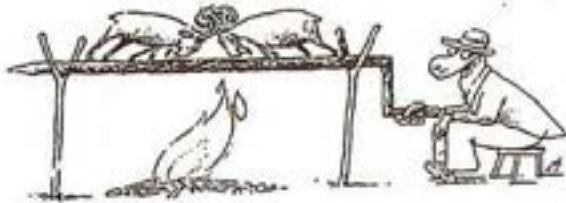
Goran Novakov

MAJSTORI KARIKATURE

DUŠAN PETRIČIĆ

TO SMO MI U SLICI I RIJEČI

КОЛАЦИЈИНСКИ ДАЛЕКОВОД

M.Zulić

- * Referendum: odavanje pošte zajedničkoj državi.
- * I dobra ševa prenosi pticiji grip!

* Intelektualac je čovjek koji u biblioteku uđe i kad kiša ne pada.

Radosav -Minja Koprivica

G.Šćekić

* On se odlikuje medaljama.

* Oponente je srozavao tako što ih je spuštao na svoj nivo.

* Žena je predstava koja se u svakoj reprizi daje premijerno.

* Forsirali smo prelaz preko potočića.

Dragan KOPRIVICA

Školovanje kod nas jeste besplatno. Znam mnoge koji su se džabe školovali.

Millija Bulatović

Uspeli smo da sačuvamo nacionalni identitet,
I dalje smo glupi.

Kralj može da se vrati u zemlju.
Tamo je većina njegovih pristalica.

Vlast ne voli satiričare,
jer je ljubav uzajamna.

DRINA SE NE MOŽE ispraviti,
ali naše je da pokušamo.

Vesna Drinčić

De Brnjevic

6

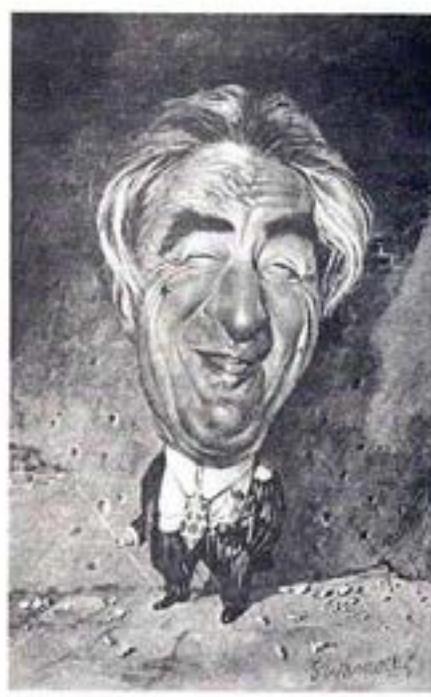
PORTRET KARIKATURA

Amin Gilani

Eduardo Baofistao

Szumowski

Hosein Safi

Simanca

Aghajani

Evropska humoreska

Novo vrijeme

Neki ljudi odluče da krenu u Evropu. Nije bašda oni sami odluče, nego svijet navalio toliko, da je tim ljudima bilo prosto neprijatno. Čudom su se čudili što je Evrope, a i čitavom svijetu, toliko stalo bašdo njih iza sedam gora i sedam mora. Opirali su se neko vrijeme, sprdali, crtali karikature, klali se, ali uzalud. Mora se - pa kud puklo da puklo!

I krenu.

Prethodno su potrošili vijek-dva na utvrđivanje identiteta, spiskali koju deceniju na usaglašavanje stavova, prebrojavanje, utvrđivanje granica. Mic po mic, utvrdili su tajming i tempo, spremili scenario: odlučili su da to bude iza ponoći.

Vrijeme im nikada nije značilo mnogo, tako da i taj milenijum-dva utroška nisu žalili. Kada je u pitanju nacionalno, socijalno, seljačko i radničko pitanje nema tog vremena koje bi žalili. Osjetiše se spremno.

Zaboravili su na razmirice. Čak je jedan bio tužan što je komšiji crkla krava. Nije dočekala da je evropski pomuzu.

Pivo su sklonili iza frižidera; te večeri su pijuckali vino. Držali su čašu nisko i pili malim gutljajima. Ugrizali su se za usne da se nekome ne otme neka narodna o Karadžiću i Mladiću.

Bili su miroljubivi, pospani i čekali su da se sve što prije završi.

Pravili su se da je onaj preko puta „brat mio, ma koje vjere bio“.

Umjesto na pričešće, svi su se rastrčali na kurseve za kompjutere i engleski.

Oni koji su sreli popa, kao u stara dobra komunistička vremena, rekli su: baksuz.

Napravili su biznis-plan, utvrdili rokove, cijene nisu naduvali. Sve je išlo preko računa, elektronski. Uračunat porez na dodatu vrijednost.

Sve televizije su tog popodneva reprizirale kvizove o strukturi Evropske unije, odlikaši su nabubali svaku adresu u Briselu i okolini. Ono o brojnoj administraciji dopalo se i odraslima.

Jedna piramidalna štedionica dala je nagrade najboljim budućim administrativcima. Napravljen je plakat akcije. Slogan je promovisan na konferenciji za štampu, koja je emitovana po starom vremenu.

U poslednji čas neko se sjetio da sa vina skine etikete o caru Lazaru i carici Milici. „Vranac“ je izgledao lipicanerski.

Počasna garda se držala časovnike na gotovs... Masa je zijevala, većje prošla ponoć. I onda je kucnuo čas.

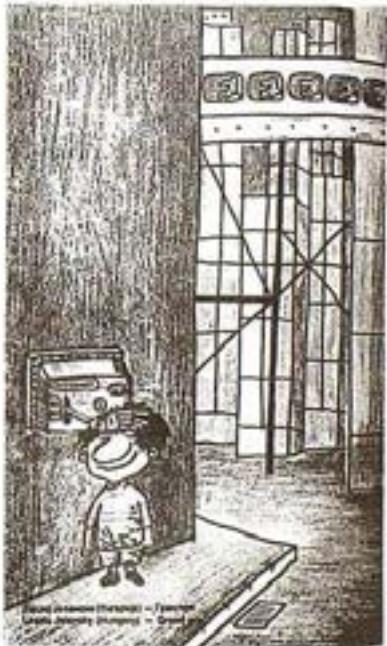
Suočavanje sa zahtjevima normalnog svijeta nekim je teško palo: „Svijet traži od nas da vratimo kazaljke sat unazad“!

SPAVALO DUŽE orilo se. I tako su ispunili ono što od njih traži svijet. I ponovo su zaspali srećno i zadovoljno stotinu godine. I sat duže.

D. Milićić

KARIKATURE KOJE SU OBIŠLE SVIJET

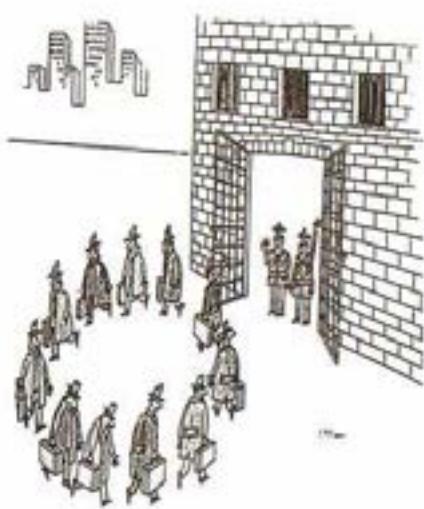
Laslo Jelenski

Medi Belortaja

M.Zlatkovski

K.Pavel

I.lukašenko

J.Kosobukin

PRAKSA RELATIVITETA

Kada se rodio bilo je drago svima. Milo tetki, atrini i stricu, dodi i babi, a tek roditeljima da ne pominjem. Od sve radosti i miline dade mu imo Milojko. Otac ga prijavlja u meanu zajednicu u zakonskom roku a on poče da raste i razvija se kao svako drugo dete. Kada dospe počne da ide u školu i nastavi neumereno da raste. Pošto je završi dade ga na zanat, koji za lakoćom Ispeka jer je učio za pekara. Dobij diplому a potom i posao. Stric ga zaposil u kuhinji obilježje fabrike. Tamo upozna Gvozdeniju čijim čarima nije mogao odoleti pa se ubrzo ožen.

All pošto sve što je lepo kratko traje, tako i njegova pozvaće na odsluženje vojnog roka. Protiv zavojevavača se borio iz pekare meseč i pokuši velike neodredene boje i ukusa za koje je tvrdio da su hlebovi. Posle toga je vratio svoja obadva metra visine u toplo porodično gnezdo na opšte zadovoljstvo svih a naročito bremenita Gvozdenjenje.

Sva ova dešavanja su potkrepljena pravno valjanim dokumentima i mogu se tako proveriti u nadležnim institucijama, tako da nije potrebno, poštovani čitaoče, ulaziti u širu analizu Milojkovog postojanja jer ovo ipak treba da bude kratka priča.

Prve probleme sa postojanjem je osetio ubrzo posle povratka kući. Pošto je i dalje bio u radnom odnosu, obrati se Šefu sa pitanjem kada će biti plata, na što se on kiseo nasmeja i reče da su pod stecajem i da mu ne može dati valjan odgovor ali da je svakako zaštićen zakonom i da ne brine. Dugo se pridržavao Šefovog saveta a onda je počeo da brine. Nije znao čime će nahraniti gladnu usta kod kuće i molio zakon za zaštitu ali nije dobio nikakav odgovor. Tada je prvi put osjetio kao da je urastao nekoliko santimetara, što pažljivom posmatraču nebi moglo promaci. I malo kao da je ubledeo u licu i ostalim delovima tela ali se nije mogao videti od edela.

Istog dana osjeti potrebu da se obrati državi i ode pred Šalter. Čekajući da mu se službenik obrati opet poče da gubi na visini i celokupnosti. Pošto je rupa u staklu bila postavljena nepristojno visoko, u visini Milojkovih prepona, on spusti glavu sa svoja obadva metra što ne bi dovoljno da svoj pogled uvuče tza musavog stakla. Na kraju kicnku na kolenu i uputi molečiv pogled prema prostoru tza koga se nalazila država ali niko nije odgovarao. Pokušavao je da objasni kako je u teškoj situaciji i da je državi uvek bio na usluzi, te da je sada njemu potrebna pomoć. Ali bladnoča pravnih pojmoveva i zakonska regulativa, pored dobre volje službenika, nisu mogle poboljšati njegov socijalni status ali je bitno da ga zakon štiti i da će u parničkom postupku protiv države to sve moći da nadoknadi.

Kada je pokušao ustatiti primetio je da već stoji samo što je neglo izgubio veliki deo visine i da sed ne može rukom da dohvati do visine puta koji je samo nekoliko trenutaka pre posmatrao iz ptičje perspektive. I postajao je sve bledi. Čak je i kroz ruke mogao videti svoje dotrajale cipele na svim vlnaz-pločicama Šalter-sala. Tada je i odelo počelo gubiti boju ali se težio da je to od brojnog pranja. Samo ni to nije moglo pružiti pravu utehu i odagnati misli od upadanja u nešto Milojku nepoznato.

Kada je stigao u toplo porodično okruženje i dao odgovor svojoj Gvozdeniji da nema para, nije ga čak ni prezivo pogledala već je okrenula leđa i nastavila da prati seriju, neprimetivu promenu kojo su nastale na Milojku. Tada je nestajanje uzalo maha, prvo je ostao bez ruku, nogu i glave a antimaterija je vrio brzo progutala i poslednje ostatke trupa.

Nestajanje tihog čoveka obično prolazi ne primećeno za razliku od galamxija čije odsustvo uvek možete osjetiti smanjenjem pritiska na bubne opno kao i na nervni sistem. Tako i Milojko nestade a niko se ne zapita što se dogodi. Da je umro saznali bi iz čitulja pa bi bio u centru pažnje nekoliko dana pre pada u zaborav, ovako zaborav preteče sve i proguta ovog našeg junaka. Njegovo odsustvo niko ne primeti jer fabrika nije radila pa nije mogao očekivati platu koju bi ukućani vrio brzo razgrabil. Država ga nije tražila pošto je izvršio sve obaveze prema njoj i više nije bio potreban.

Gvozdenija je pratila ljubavne avanture Junaka latinoameričkih serija tako da za svoju nije imala vremena.

Proda prilično puno vremena kada zaborav i nestajanje počele da gube na terenu qudskih odnosa. Prvi poraz došao je kada Milojku stiže poziv za odsluženje zatvorske kazne zbog ne plaćenih računa. Gvozdenija tek tada primeti njegovo odsustvo i poče da tražiti po kući i dvorištu, prvuru krevet i fotele, dva puta je prevrtala krovova i istresala jastuka da vidi dalli je negde zapao ali se nije mogla setiti gde ga je poslednji put videla. Po nekoliko puta ga je tražila na istom mestu i pitala se kako ga je mogla zaboraviti i izgubiti. Još vede kajanje i ushićenje je izazivalo miris toplog hleba koji se širio kroz čitavu kuću. Te noći je primećena i senka visokog čoveka u blizini njegovog dvorišta ali niko nije mogao potvrditi da je video Milojku.

Poziv na glasanje koji je usledio par dana kasnije je uzrokovao pojavljivanje poluprovidnog i još uvek niskog Milojku na njegovom mestu, u fotejli ispred televizora. Gvozdenija se prvo upinjala a potom ga prepozna i topla saćanja na zajednička dogadaja počele da naviru toliko da je preskočila čitavu epizodu jednog beskonačnog serijala. Dan uoči glasanja stiže i regres sa tri plate od prošle godine i Milojko upotpuni svoja obadva metra i vrati mu se boja. Neki tvrde i za njensu tamniju nego što je bila.

Od tada Gvozdeniji ne allazi osmeh za usana a šef i deca ga posetiše i razgovaraće sa njim.

Od kada izbori učestalo kada i plate, interesovanje za Milojka se proširi čak su ga posećivali i odbornici zajedno sa kandidatima na opštinskim izborima. Od tada Gvozdenija više nikada nije zaboravila na svog dragog muža i uvek je njegovo ime pominjala sa dozom poštovanja i ljubavi.

Poštovani čitaoče, kao što možete videti iz ove priče, granica između postojanja i one druge krajnosti je vrio tanka a zavisi od koeficijenta potrebnosti koji će neki veštii matematičar uđenuti u formulu koja opisuje ovaj dogadjaj. Praksa relativiteta je neumotljiva.

MIC PO MIC...

VIC

Što bleneš u mene ko budala? Pita žena muža.

Razmišljam ženo, da li i ti pripadaš ljestvjem polu ?!

Igraju se mali Buca i mala Ceca.

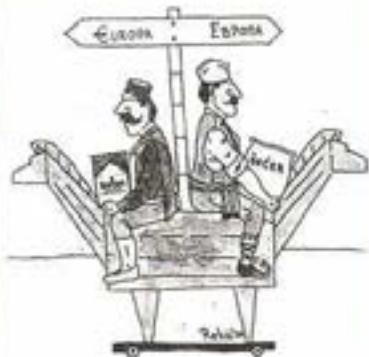
Pa će buca:-Ja znam kako se
dobijaju deca!

A Ceca će onako, s visine:Nije to
ništa! -Ja znam kako se ne dobijaju!

EBO ЧОГИРАМ

Goran Šćekić

Karikatura:

Predrag Rebić

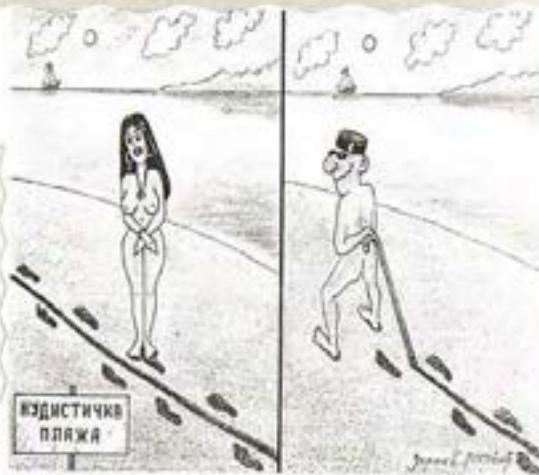
Srela se dvojica na autobuskoj stanici.

Jedan pita: Sta ima novo, jesli se oženio?

Ne još... - Što čekaš? - Autobus!

- Doktore, recite mi sta da radim? Svi me ignorišu!

- SLĘDEĆI!!! - Uzviknu doktor.

Zoran Leković

Svadaju se dva dječaka: - Tvoj tata je lopov! - Reče prvi.

- A TVOJ NESPOSOBNI JAKOVIĆ! - Uzvrati drugi.

INTERVJU: SLOBODAN SRDIĆ

Prije svega, čestitke za „Pjerovu“ nagradu. Šta za tebe predstavlja ovo veliko priznanje?

Hvala Pa, ovo priznanje, bez lažne skromnosti, mislim da je došlo logično. Jer, brate, ja sam već podugo „borac“ u ovim redovima. Dakle, bio je već red... Tvoje karikature su inventivne i zanatski odradene...

-Sada mogu da kažem: Pa i nije tako teško, naravno, ako izostavim da pomenem „trening“ koji traje više od 40 godina...

-Voljeli bi čuti tvoju definiciju karikature. Šta je karikatura ustvari?

-Malo je teško to definisati, a da se ne upustim u nekakvu filozofiju. Ele, to bi moglo da se definiše kao zamrznuta ideja na papiru... Nešto kao ono... ide film, slika za slikom, i onda... HOP! Jeden kvadrat, jedna slika se, „zamrzne“. Ili tako nekako...

-Reklo bi se da su karikaturisti veseljaci i „šereti“. Da li je baš tako?

-Onoliko koliko ja poznajem kolega karikaturista, a znam ih podosta, manje -više pripadaju tom tipu ljudi. No, kao i svuda, ima izuzetaka.

-Dobra karikatura je kao dobra pjesma. Da li ima poezije u karikaturi?

-Karikatura je, dobro si sročio kao pesma, poezija... Ona se dograđuje, optimira a naravno, ima i one koja je samo geg...

-Šta misliš o festivalima karikature. Da li ih je pre malo, ili možda previše?

-Ja sam relativno kasno, „otkrio“ festivale. Mislim da je to fantastična stvar za druženje, zezanje, poznanstva... Rečju, to je OK. Možda ih ima podosta, pa se u takvom moru pokadkad i kvalitet izgubi.

-Da li je karikatura umjetnost ili specifičan oblik novinarstva?

-Lično mislim da je umetnost, no od nečega se mora živeti, a novinska karikatura je „kora gorkog hleba“.

-Gdje si ti u svemu tome?

-U svemu tome!

-Kako nastaje dobra karikatura, postoji li tajni recept, neki vid meditacije koji vas doveđe do tajnih vrata inracije, ili...?

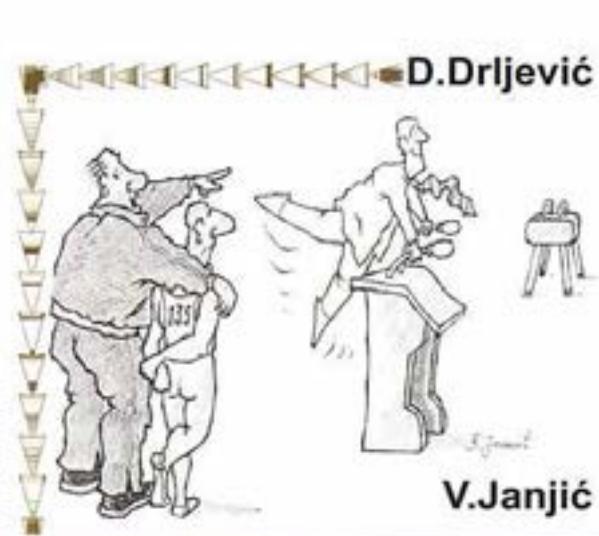
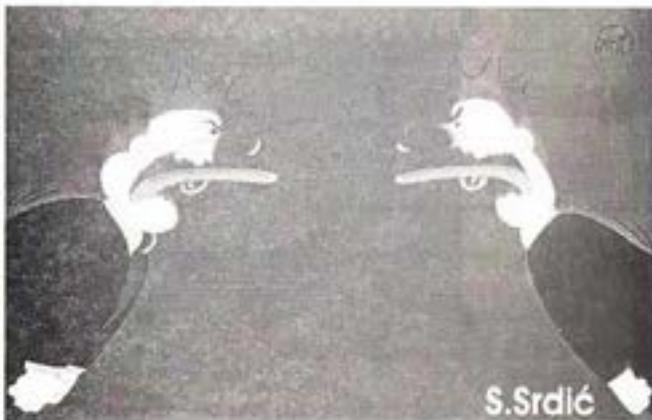
-JA to ovako definišem: kresne ti ideja i ti je nacrtas... kresne ti ideja i ti je nacrtas... i tako, dugi niz godina... dok postaneš privilegovani čovek- KARIKATURISTA!

-Ko pravi dobre karikature po tvom sudu i ukusu?

-Tošo Borković, Darko Drljević, Goran Ćeličanin... a ima nas još!

POLITIČKA KARIKATURA

IZ ISTORIJE CRNOGORSKE KARIKATURE

(„Kart”, 31.avg.1998.god)

Mnogi autori jednu ikonu iz crkve Svetog Nikole u manastiru Gradište, kod Petrovca na moru, u Paštrovićima, ubrajaju u najranije karikature na našim prostorima, a neki u njoj vide i prvu crnogorsku karikaturu. Čini se, međutim, da takva ocena ne stoji i da je data prilično paušalno, pre svega zato što se pomenuta ikona ne bi uopšte mogla svrstati u karikaturu, bez obzira što na prvi pogled ona na to liči.

Ikonodas crkve Sv. Nikole radio je 1795. godine "mnogo grešni" (kako sebe u potpisu naziva) zograf Vasilije Rafačović, izdanak porodice Risna koja je u tri generacije dala nekoliko veoma talentovanih i plodnih slikara ikonopisaca. Rafačovići ikonostas za koga treba reći da je neobičan po svojoj asimetričnosti radio po precizno utvrđenom vizantijskom kanonu, ali u kompoziciji se oseća i određen zapadnjački kasnobarokni uticaj. Odredene stilске neujeđenočenosti polici iz činjenice da su Vasiliju Rafačoviću u radu pomogli učenici, verovatno njegovi sinovi Đorđe i Hristofor, no u celini delo se mora ipak samo njemu pripisati. Posebnu draž ikonopisa Vasilije Rafačovića daju neposredan i jednostavan crtež i koloristički sklad. S druge strane, izborom određenih retkih i neuobičajenih ikonografskih scena i likova, Vasilije Rafačović se predstavlja kao dobar i teološki obrazovan poznavalač vizantijske ikonografije mnogo bolji od kasnijih leoretičara koji su upravo zbog lošeg poznavanja te problematike i proglašili jedan od likova na njegovim ikonama za karikaturu.

U pitaju je prestona ikona sa predstavom Dezisa gde je, u društvu drugih svetitela, prikazan lik Svetog Hristofora sa životinjskom, odnosno pseće-magarećom glavom. To je izuzetno retko u sakralnom slikarstvu, ali objašnjenje leži u legendama vezanim za Svetog Mučenika Hristofora, Hrišćanskog svetitelja iz II veka. Tih legendi ima više i to kako u rimokatoličkoj, tako i u pravoslavnoj crkvi, s tim što rimokatoličke pominju samo divovski rast i snagu svetiteljevu, a pravoslavne govore i o njegovoj kinokefalnosti. Po jednoj legendi sačuvanoj u pravoslavlju, Reprovoša, mladića iz jednog pustinjskog ljudozderskog plemena sa životinjskim glavama, zarobili su vojnici cara Decija (249-251) prilikom nekog pohoda i doveli ga u Rim da zabavljaju imperatora. U Rimu je mladić primio hrišćansku veru i prilikom krštenja, na kome je dobio ime Hristofor, preobrazio se u normalan ljudski lik. Mnogo poznatija i raširenija, međutim, je druga legenda koja govori o Hristoforu kao mladiću izuzetne lepote kome je ona, kao istinskom hrišćanskom verniku, sve više smetala, pa je zamolio Gospoda da ga naruži; molba mu je uslišena i tako je dobio animalnu glavu.

U skladu sa ovom legendom i Sveti Hristofor se u ikonografiji predstavlja dvojako: mnogo češće sa likom čoveka, a rede (i to isklučivo u pravoslavnoj crkvi) sa životinjskom glavom. Najraniji takav kinokefalični prikaz ovog sveca imamo u jednoj kapeli manastira Hilandar, a slične predstave su i u crkvici u Donjem Korminjonu i u manastiru Svetog Nikite.

Na osnovu iznetog, jasno je da lik Svetog Hristofora na ikoni u manastiru Gradište ne može biti karikatura, već samo jedan neuobičajeniji ikonografski pristup autoru koji, međutim, ne izlazi iz kanona. Time se i počeci crnogorske karikature moraju pomeriti za više od 130 godina, u 1926. godinu, kada se ona javlja u katarskoj "Karampani" i u ceteškom "Malom Radojici" gde slikar Sava Vučović objavljuje svoje karikature.

FESTIVALI U SRBIJI

Što se festivala karikature i uopšte humora i satire u Srbiji tiče, može se reći da ih je veliki broj. Doduše, oni se radaju i umiru, kao i sve ostalo. Mnogi od njih su se ugasili, iz poznatog razloga-simtoma besparice, no, oni veliki i pravi su, ipak, opstali i na našu radost i dalje traju. Najveći od svih je bez sumnje Zemunski medjunarodni festival, ili bolje reći svjetska galerija karikature. Osnivač ovog festivala je Branko Najhold, čovjek entuzijasta, pregalac i stvaralač, ne samo zbog festivala, već i zbog sveukupnog rada na prezentaciji našeg zanata i publikaciji našeg stvaralaštva. On je realizovao i osnivanje lista „KART”, prvog i do sada jedinog specijalizovanog časopisa za karikaturu. Branku je u svemu tome pomagala sada na žalost pokojna Julijana Živković, kojoj dugujemo veliku zahvalnost. Posle njene smrti, Branko je sve to sam radio i to veoma agilno i kvalitetno, no ipak, posustao je tako da danas nema „Kart-a”. List se ugasio posle punih osam godina izlaženja, a mogao je i danas postojati da su karikaturisti dali bar 5 % onoga sto su mogli. Ovako, sada je istorija, i ostaje nam jedino da se nadamo da će se istorija, ovaj put u pozitivnom smislu ponoviti.

No, Zemunski festival živi, i te kako, danas je jedan od pet najvećih u svijetu. Pod ovim se podrazumijeva učešće umjetnika, sama organizacija, nagrade i katalog koji su visokog kvaliteta. Do sada su pobjednici ovog festivala bili: 1997- Slobodan Milić, 1998-Borislav Stanković - Stabor, 1999 - Zbog poznatih dogadjaja u nasoj zemlji festival se održao, ali bez proglašenja pobjednika, 2000-Drljević Darko, 2001- Oleg Dergačov, 2002- Ros Tomson, 2003 - Bogdan Ših, 2004 - Ivan Kutuzov, 2005-Piter Nivendijk.

Ostali festivali su ipak manjeg kalibra reklo bi se. Ipak, najveći su krusevačka „Zlatna Kaciga”, i kragujevacko bijenale antiratne karikature. Posle njih su beogradski „Zlatni osmeh”, pa PJER, zatim Ježev „Pogled na svet”, slijede Vlasotinci „Kopaonik, Smederevo, Prokuplje, Kovin, Vršac... od kojih ovih tri poslednja ne postoje danas.

Festival u Kruševcu je veoma dobar, ima svjetsku reputaciju, ali, prije svega katalog mu je loš. Da nema novca - ima, ali, troši se na nepotrebne stvari, velike bankete, traje tri dana, veliki je broj goštiju (ma da je poslednjih godina sve ovo upola smanjeno) a sa tim novcem bi se mogao napraviti katalog svjetskog formata i kvaliteta i puno više! Na čelu ovog festivala je ljubazna gospodja Radmila Jovanović.

Na ovom festivalu su do sada dobili u kategoriji karikature „Zlatnu kacigu” sledeći umjetnici: Miodrag Veličković, Goran Ratković, Milanko Kaličanin, Gane Milanović, Jugoslav Vlahović, Darko Drljević, Roberto Mangosi, Jacek Frackiewic, Valentin Družinjin, Miodrag Veličković i Rumen Dragostinov.

Na ovom festivalu je ustanovljena i nagrada „Klasovo zlatno pero” koje su dobili do sada Darko Drljević, Goran Čeličanin, Muhamed Djerlek i Sasa Dimitrijević.

Bijenale antiratne karikature Kragujevac je najstariji „živi” festival u Srbiji. Može se reći da je sve bolji, imaju i veoma dobar sajt na kome se može vidjeti istorija festivala i mnoge druge važne stvari.

Zadnjih godina su se uključili i neki strani posebno njemački gradovi kao donatori izvjesnih nagrada. Katalog im je solidan, u punom koloru. Iako je uvijek ista tema festivala, antiratna, izgleda da je neiscrpna, i sigurno će trajati još dugo. Kao i ratovi, nažalost. Na ovom festivalu pobijdjavali su: Jugoslav Vlahović '81, Jurij Kosobukin '83, Urlih Forhner '85, Valentin Družinjin '87, Milan-Pop-Novakov '89, Valentin Družinjin '91, Mića Miloradović '93, Dušan Ludvig '95, Jugoslav Vlahović '97, Luka Lagator '99, Zdravko Todorović 2001, Gregor Shumovski 2003, Roze Ribiero 2005.

Na čelu ovog festivala je gospodin Miodrag Stoilović.

F
O
T
O
Z
A
P
I
S

Branko Najhold

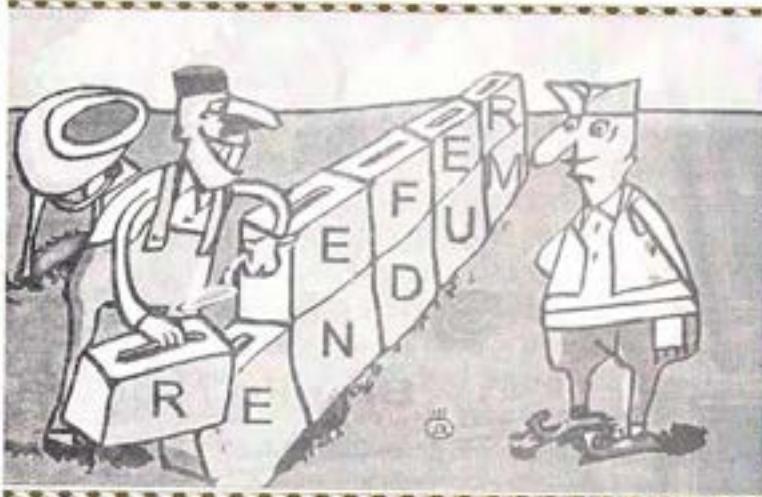

K
O
L
O
N
I
J
A

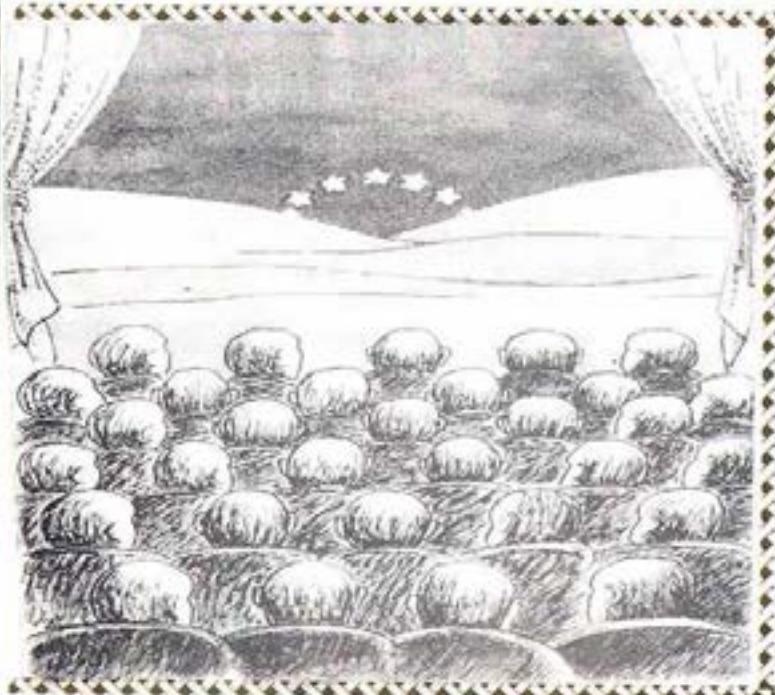
K
R
U
Š
E
V
A
C

Satiranje

* NEĆEMO VIŠE BRATSKI-NEGO, POLA MENI POLA TEBI!

* UHAPŠEN JE U ULICI SLOBODE.

* ŽIVJELO BRATSTVO I JEDINSTVO! -
REČE NEPOTISTA!

Aforizmi: Boško Fatić

AFORIZAM I KARIKATURA

* **SEĆAM SE KAO DA JE JUČE BILO.
A MOŽDA JE I BILO JUČE .**

* **MUŽ ME SEKSUALNO UZNEMIRAVA.
NIJE ME PIPNUO TRI MJESECA. .**

* **RADIM KAO KONJ.
PLAĆAJU ME KAO MAGARCA.**

MIRKO ZULIĆ

* **LAKO JE BILO TESLI DA PRONAĐE STRUJU.
TO NIJE IZMISLIO I KAKO DA JE PLAĆAMO !**

Srđan Jovanović

* **POSTAO SAM DALTONISTA.NE RAZLIKUJEM ŽUTU OD
DNEVNE ŠTAMPE .** Darko Drliević

Veselin Janjić

Darko Drliević

* **TEK KADA SMO POČELI RASPRAVLJATI O ZAJEDNIČKOJ DRŽAVI,
SHVATILI SMO DA NEMAMO O ČEMU RASPRAVLJATI!**

N. Nestorović

* **Potpisao sam četiri godine za partizane.
Reče komunista.**

T. Domanović

OJ-HA-HA ANEGDOTE

(Iz knjige „A ti zaobiđi“ Dragana M. Vugdelića)

Ove dvije anegdote sam čuo da su iz usta Rajka B.

-Potkivam ja kobilu, pa ju valjda zabolje, te ona ripi preko Mrvice s klincem tek napola zakriviljenim.Nasred rijeke uspori i poče da kleca. Mišljah slomi nogu, šta li. Izađe na drugu obalu, kad vidim, nešto joj se vuče za nogom.Potrči ja,pregazi, kad onamo -ljudi, nećete vjerovat'!Pastrmka joj se zakačila za onaj klinac, više od nje nijesam gledao! Ne znam kolika je bila, ali smo sedam kila ikre izvadili iž nje!

-Otišao ja da kosim gore u Mrtvo Duboko i poveo kobilu. Ponio nešto da izjem i popijem i duvana.Odmorio, zapalio, i turio duvan i kresu na jedan kamen.

Odmiće dan, vidim nešto se oblači i mrče prije vremena. Mis'im, bolje da ja krenem ranije.

Počnem da kupim stvari, kad nema krese. Mis'im neđe se zaturila u travu, pa će ju sjutra potražit'.

Krenem nazad, već se dobro naoblačilo i vidim 'oće kiša. Put vr'om kanjona uzak, kobila pred mnom ma sve mi se čini ka' da ne krača. Uzmi ja pojači prut pa ošini. Kad, nešto svitnu! Mis'im munja sijevnu.Te ja ošini još žešće,ono svitni opet.

Kad se to ponovilo nekoliko puta, dosjetih se ja: kobila mi progutala kresu pa švitka podno repa!

Priča Draško Perović za jednog našeg bivšeg visokog funkcionera(s punim imenom):

-Krenuo on u posjetu rodnom selu kraj Pljevalja. Putevi slab, vrijeme proljećno-još ima snijega, te on riješi da prvo provjeri stanje.Zove telefonom šefa mjesne kancelarije:

“Može li se kolima?”

“Bogami teško, zaglavice”.

“A može li konj?”

“Konj može”.

“E,pa eto mene brzo!”

KARIKATUROM PROTIV POROKA

Karikature: Julijan Pena-Pai,
Igor Varcenko, Kusma,D.Drljevic

20

PAŽNJA!

USKORO IZ ŠTAMPE IZLAZI

Antologija crnogorskog aforizma RIJETKE ČESTICE

Udruženje humorista i satiričara Crne Gore, kao izdavač, pripremilo je za štampu Antologiju crnogorskog aforizma RIJETKE ČESTICE. Priredivači su: Savo Martinović, Veljko Rajković i Dejan Tofčević.

U Antologiji će biti zastupljeno 105 stvaralaaca iz oblasti humora i satire, sa ukupno 1750 aforizama. Zastupljeni su stvaraoci koji žive u Crnoj Gori i stvaraoci koji žive u drugim sredinama, a porijeklom su iz Crne Gore.

Recenzenti su prof. dr Ratko Božović i književnik Veljko Radović. Korice je uredio Luka Laga tor. Antologija će biti štampana u tvrdom plastificiranom povezu i imaće oko 460 stranica.

Pozivamo zainteresovane pojedince i pravna lica da, prije izlaska iz štampe, naruče potreban broj primjeraka, po prednumerantskoj cijeni od 15 eura po primjerku. Na ovaj način, nećete biti uskraćeni za knjigu prepunu duha i duhovitosti, a nama ćete pomoći da skratimo muke u obezbjedivanju novčanih sredstava potrebnih za štampanje i prateće aktivnosti.

Odmah po izlasku iz štampe, naručene primjerke uputićemo na odgovarajuće adrese. Izlazak iz štampe planiran je za početak marta 2006. godine.

Sa zadovoljstvom isičemo da je interesovanje za Antologiju iznad očekivanja i da, već, imamo značajan broj porudžbina i iz dijaspore.

Novčana sredstva možete uplatiti na žiro-račun Udruženja humorista i satiričara Crne Gore: 510 - 18697 - 15, Crnogorska komercijalna banka, AD Podgorica.

Kontakt telefoni: 081/272-331, 067/665-344; e-mail: orasani@cg.yu

UDRUŽENJE HUMORISTA I SATIRIČARA

Veljko RAJKOVIĆ

Igor Ševčenko

TB – ТОМБОЛА

SATIRIČNA POEZIJA

ŠUMSKA IDILA

Posma šumskega zeca

Strpali su me u maricu
pozornici zmija i tvor
potom priveli u stanicu
na informativni razgovor.

Tamo inspektor divlji vepar
gada u glavu snopom od lampe
"Ti si taj što truje duhovni etar
i krši zakon šumske štampe!"

Tebe plačaju strane službe,
lovokradice, lovačka društva
znamo mi vaše pesničke družbe
sve go izdajnik, do uštve uštva.

Pratimo vaše nezavisne novine
„Glas Kupusnog Lista“
pa to je prosto da zver svisne
od laži plaćenih kolumnista.

Šta će nam bolnice, škole, staze
kada zatvora malo ima
da pravni poredak šumski paze
i cara zveri nad zverima.

Potpisi prijavu o pesnicima
s kim si bunio šumsku naciju
a car Lav meko srce ima
pa možda zaradiš aboliciju."

Ćutim i gledam prosto mi žao,
ja jesam zec sa snagom bednom,
al' tol'ko nisko nisam pao
i njihovo će proći jednom.

Vasa Radovanović

Karikatura: Simon Vučković

OGLEDALO

Ogledalce, ogledalce
čarobno moje,
kaži mi kod nas
najveći lopov ko je...

Parčići stakla
prsnuše na sve strane
jer kako toliko lopova
u jedno ogledalo da stane

Dragan Marejić

Goran Ćeličanin

KUKAVCI

Da komšiji crkne krava
čekao je svakog dana,
al' kukavac nije znao
da je šteta obostrana.

Kada dođe do tog čina,
obuze ga svog milina,
al' kukavac nije znao
da su došli šap i slina.

Posle mnogo kravlje sluzi
i nadutih kravljih tela,
kukavac se nije nad'o
istrebljenju stoke sela.

Jedne noći kukavica,
rada joj ne beše žao,
uždi seno komšijino,
da joj moral ne bi pao.

Plamen uze štalu, ambar,
i ostatak celog sela
da im kuća osta cela
osveti bi bila mera.

„Ku-ku, ku-ku...“, sad' pevaju
seljaci u desetercu,
a kukavac i kukavica
pevaju im tercu.

Ista pesma, isti ljudi
od davnih vremena
ljubomora beše slatko
štetom zamenjena.

Udruženje Karikaturista Crne Gore

ŠALJEMO NA FESTIVALE

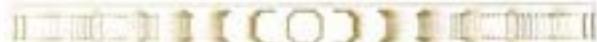
05.01.2006.

SREĆNO !

Krajnji rok IZLOŽBA	IZLOŽBA	TEMA	FORMAT BR. RADOVA
23.01.	4. International Cemal Nadir Cartoon Competition 2006 BURFAS, Yakin Cevre Yolu 2.km, Hayvanat Bachesi Giriş Bursa, TURKEY www.orhanholding.com	SLOBODNA	A4 br.radova 3
31.01.	Premio Internacional "Peloduro"- 2005. Fundación "Lolita Rubial", Casa de la Cultura, C.P. 30.000, Minas, Lavalleja, URUGUAY www.fundacionlolitarubial.org/cipelo.html	ISTOK I ZAPAD	A4 ili A3 min. 2 - max.3
31.01.	Worldpress Cartoon, AP. 5123, 1081-601 LISBOA, PORTUGAL www.worldpresscartoon.com/eng/	1. PORTRET KARIKATURA 2. GAG KARIKATURE 3. EDITORIAL CARTOON	max. A3 2 rada po kategoriji
31.01.	Humourfest - Assessorato alla Cultura del Comune di Foligno, Piazza dei Grano 06034 Foligno (PG) ITALY www.comune.foligno.pg.it/cultura/humourfest.htm	VODA; ZADNJA KAP	A4 MAX.3
01.02.	SATYRYKON - LEGNICA 2006, Chojnowska 2, 59 - 220 Legnica, POLAND	1. HUMOR I SOCIJALNA SATIRA 2. CABARET	max. A3 max.4 po kategoriji
04.02.	National Institut, Culture Centre "Anton Panov" Strumica, MACEDONIA	KARNEVAL	30 X 40 cm max. 3
15.02.	3rd International Indian Cartoon Contest Shyammchan, Indianlink, 8-3-825/5/4/3/1 Srinagar Colony Hyderabad - 500 073, Andhra Pradesh, INDIA www.indianlink.org	KOMPUTER, INTERNET, MOBITEL	A4 max. 3
15.02.	ULUSLARARASI 7 - 77 KARIKATUR YARISMASI PK: 364, Yenisehir 06443, Ankara TURKEY www.karikaturvakfi.org	KARIKATURE ZA DJECU	max. A3 neograničen
20.02.	2nd SYRIA INTERNATIONAL CARTOON CONTEST P.O.BOX 6540, Damascus, SYRIA www.syriacartoon.com	1. POLITIKA 2. SLOBODNA	A4 max. 3
25.02.	Miroslaw Krzyskow (Konkurs) ul. Powstancow Warszawy 10/1, 11-400 Ketrzyn, POLAND jakabede.republika.pl	ŽENA	max. A3 max.3
28.02.	KYOTO INTERNATIONAL CARTOONIST CONGRESS Residence Iwakura 403 42-1, Moroki-cho Kamitakano Sakyō-ku Kyoto 606-8588, JAPAN www.kyoto-seika.ac.jp/kicc/index.html	POTEZ ZA MIR: (ZA SVIJET BEZ RATA)	min A4 - max. A3 (20 mm marge) obavezno 3 rada
28.02.	Portuguese Printing Press Museum Estrada Nacional 108 no 206 (ao Freixo) 4300-316 Porto, PORTUGAL www.jmultimedia.pt/museuvirtpress/port/notici.html	1. ŠIRENJE PUSTINJE I PROPADANJE ZEMLJE 2. SLOBODNA	min.A4 - max. A3 max.5
27.02.	ŠARISKA GALERIA (p.Fedor Vico), ul. Hlavná 51, 080 01 Prešov, SLOVAKIA	PIVO	A4 max. 5
28.02.	I International Mug Art Festival- Wrocław 2006 50- 106 Wrocław, Rynek 4, POLAND www.bbd.pl	KARIKATURE, CRTEŽI ZA OSLIKAVANJE ŠOLJA	max. 25 X 5 cm neograničen
15.03.	CartoonRing, P.O.Box 237076 New York, NY 10023, U.S.A www.cartoonring.com	KNOCKOUT DRUG (NOKAUTIRAJTE DROGU)	min. A4 - max A3 max.5
01.04.	HUMOR & VIGNE BP 43, 17502, JONZAC CEDEX, FRANCE www.humourevigne.fr.st	HUMOR I VINO U SPORTU	min. A4 - max A3 max.3
30.04.	9. International festival itinerant of graphic humor grafico C/ direttore artistico Julio Lubetkin, Casella postale 52 00045 Genzano di Roma, ITALIA	HUMOR U MUZEJIMA	od 20 x 30 do 30 x 40 cm max. 2
31.05.	KOKÙ "Zamek" Ul.Klasztorna 14, 67-120 Kozuchow, POLAND www.zamek.kozuchow.pl	ZAŠTITA OD VRUČINE I HLADNOĆE	min.A5 - max A3 max. 3 rada
30.06.	DAEJEON INTERNATIONAL CARTOON INSTITUTE, 450. Wolpyongdong, Daejeon city, 302-281 Seoul, KOREA www.dicaco.com	1. SLOBODNA 2. SVADLJIV ČOVJEK & TOLERANCIJA	max. A3 max.4 po temi

PREDSEDNIK - Ninus Nestorović

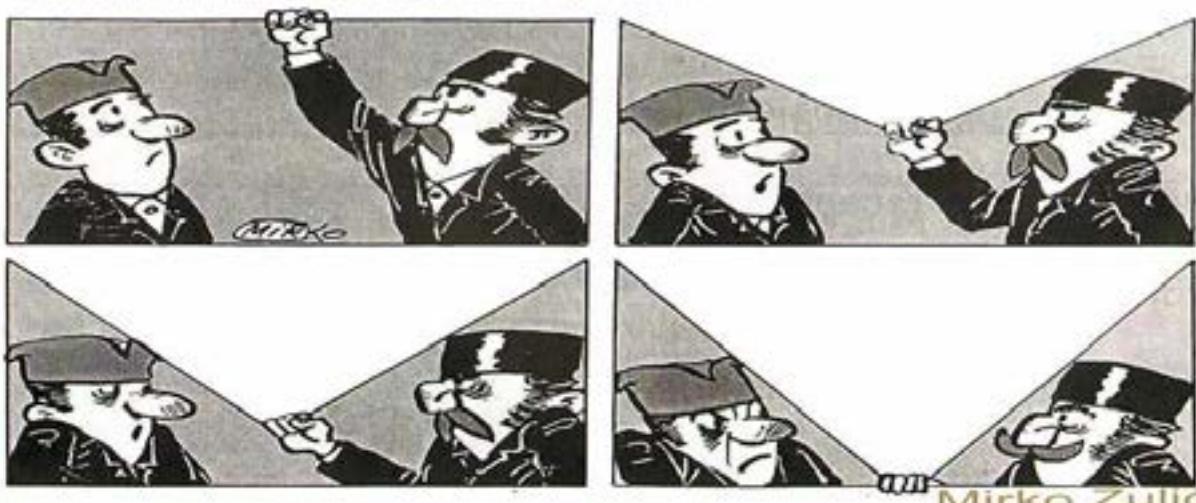
Od pre tri godine sam i ja predsednik. I to ne predsednik bilo cega, vec predsednik kucnog saveta! Narod me je izabrao, i to jednoglasno!

Izbornu trku zapoceo sam lepljenjem svojih slika po ulazu i skupljanjem potpisa nezadovoljnih stanara koji su tražili smenu komšije Milana, dotadašnjeg predsednika. Napravio sam i nekoliko promotivnih skupova, kojima su prisustvovali najuglednije licinosti iz naše zgrade. U izbornej trei potrošio sam: pet kilograma kafe, cetiri litra rakije, šest boksova cigareta i deset litara soka.

Naravno, ove moje predizborne aktivnosti i uložena sredstva urodila su plodom. Izabran sam za predsenika kucnog saveta! Odmah po završetku glašanja, obratio sam se narodu. Rekao sam im da me vlast neće ni malo promeniti i da predizborna obecanja nisu samo prazna priča. Još jednom sam im ponovio da će naša zgrada u narednom periodu porasti za dvadeset spratova. Da ćemo umesto dosadašnja dva, u bliskoj buducnosti imati dvadeset i dva lifta. Da će naša zgrada uskoro biti najlepša u kraju i potpuno drugacija od naše zgrade iz vremena Milanovе vladavine. A sve ovo ostvaricemo, rekoh ja, uz pomoć donacija stanara iz velikih i lepih zgrada kojima je najveća želja da i naša zgrada bude lepa i velika! Po završetku mog govora okupljeni stanari dugo su mi aplaudirali, a onda su zadovoljni što su me izabrali otišli to da proslave sa svojim najbližima.

Evo, prošlo je tri godine moje vladavine. Za to vreme ja se nisam mnogo promenio, a nije ni moja zgrada. Mogu slobodno da kažem da smo ostali isti kakvi smo i bili. Dakle, ispunio sam pedeset posto predizbornih obecanja, a to je, morate priznati, zadovoljavajuci procenat.

Za sledeće izbore spremam: deset kilograma kafe, osam litara rakije, dvanaest boksova cigareta, dvadeset litara soka i nova predizorna obecanja. I da se ne lažemo siguran sam da cu pobediti.

MISTER LAPSUS

Kad zavrne ruke do rukava!

Dabogda te hitna na groblje poćerala!

Ne jedi to ako si štetna .

Ja kad ga nađem, niđe ga nema.

Stavi ovo u usta da pomirišeš.

Na čelo mu glib do koljena.

Dao sam joj temperaturu, ali joj sirup nije pao.

Ušao je u pedesetu deceniju.

Pušti muvu u usta, ona posred usta!

Primila je temperaturu protiv vakcine.

Makni tanjur iz supe!

„Mati“ je napisao Don Kihot.

Sad se umij, pa ceš posle da jedeš zube.

Je li mala popila recept ?

U kojoj se državi nalazi Egipat?

Iščupaće mu noge iz ramena.

Karikature:
Mirko Zulić

NEŠTO O PUBLIKACIJAMA

Povodom šestomjesečnog predsjedavanja Evropskom unijom, Ambasada Velike Britanije u Srbiji i Crnoj Gori raspisala je konkurs za novinare za najbolji medijski prilog na temu: „Srbija i Crna Gora na putu ka EU”

Dvadesetdevetog decembra 2005 g. proglašeni su pobjednici u tri kategorije. U kategoriji štampanih medija nagrađeni su:

1. Aleksandra Mijalković, Politika
2. Ivana Cvetković, Blic
3. Dejan Miličić, Pljevaljske Novine (nagrađeni rad objavljen)

Bravo Dejo! Inače, Dejan je i član Udruženja Karikaturista Crne Gore.

Dvadesetpetog Januara je na Cetinju otvaranje izložbe karikatura LUKE LAGATORA na temu „SITUACIJA U PRIJESTONICI”.

Izložba je u PLAVOM DVORCU, a LUKA sve to komentariše kroz lik njegovog junaka iz stripa „NEKA ČOĆE” koji svakodnevno objavljuje dnevni list „POBJEDA”.

Ovih dana smo dobili katalog sa konkursa za karikaturu „Pjer 2005”. Katalog je tvrdog poveza, po prvi put, inace uradjen veoma kvalitetno, u punom koloru, i sa kratkim biografijama autora koji su zastupljeni u njemu. Ocjena čista petica, pravi primjer kako to treba raditi, i na čemu bi im Evropa zavidjela. Sto se autora iz Crne Gore tiče koji su zastupljeni u njemu, to su: Mirko Zulić i Darko Drljević sa po dva rada, Luka Lagator, Zoran B. Leković i Ivan Đurišić sa po jednim radom.

Stigli su i katalozi na adrese Luke Lagatora i Darka Drljevića iz Burse, Turska, u kojima su njih dvojica zastupljeni, a i katalog iz Kragujevca, u kojem nema autora iz Crne Gore, ali su radovi Luke Lagatora i Darka Drljevića selektovani za izložbu. Usput, ovaj festival je napravio vrlo dobar sajt na internetu, na kome predstavljaju sve veće sajtove o karikaturi u svijetu, kao i istoriju svog festivala, nagradjene radove i mnogo čega još. Pravi primjer kako to treba raditi, svi komplimenti!

ЛЕЛЕ МЕНЕ, КУЧИ!

ПОБИЈЕ СЕ БОЈ КУЧА СА ТУРЦИМА, А У ТОМЕ БОЈУ БИО ЈЕ ПИ МИЛОШ, СИН ЉАКА НОВОВИЋА ИЗ КУЧА. ЉАКО ЈЕ МИЛОШ СЛИО ДА ЊЕГОВ СИН МИЛОШ НИЈЕ ЈУНАК. Но, у том боју милош се случајно рани и онако рањен доје својоз кући у глуво добра ноћи, и закуца на врату.

КРАЈ

- * **SAMO SMEŠAN NAROD MOŽE DA IMA OVAKO TUŽNU ISTORIJU.**
- * **PRODAJEM FRIŽIDER STAR DESET GODINA. NEKORIŠĆEN !** N.NESTOROVIĆ

DarkoDrljević

- * **SEPARATISTI SVIH ZEMALJA,
UJEDINITE SE !!!**

Glavni i odgovorni urednik:

DARKO DRLJEVIĆ

Urednik za karikaturu:

LUKA LAGATOR

Urednik za tekst:

DEJAN TOFČEVIĆ

br. Žiro računa :

530-1381-41 Montenegrobanka PG

List registrovan kod min.kulture i medija
pod brojem 574.

*NESREĆAN JE NAROD KOJI
SE NADA U IGRE NA SREĆU!

SAVO MARTINoviĆ

Karikatura na naslovnoj strani:

SLOBODAN SRDIĆ

Karikatura na zadnjoj strani:

LUKA LAGATOR

